[2023] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ

ਪ੍ਰਮੋਦ ਸਿੰਗਲਾ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1051)

10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023

[ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ ਅਤੇ ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਤਸਕਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1974 ਨਿਰੋਧਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ - ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ - ਕੀ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਨੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ: ਨਹੀਂ - ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਸਹਿਜੀਵ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋ ਕੇ, ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰੋ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਭੇਜੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ. ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਵੀ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਨੀ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੋਵੇਂ। ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ - ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੋ-ਡਿਟੇਨਿਊ ਇਮਪਗਡ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 21. 22(5) ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1950-8.3.

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਰਟੀਕਲ 21, 22(5) ਰੱਖਦਾ ਹੈ: ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਹਤ ਧਾਰਾ 22 (5) ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 22(5) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ, ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਪ੍ਰੀਵੈਨਟਿਵ ਡਿਟੈਂਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ/ਹੇਲਡ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ: ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੰਭਾਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਹਰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਵੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 21, 22||802-ਈ ਜੀ: 803-ਏ ਬੀ]

2. ਕੀ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਨੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਟਕਰਾਅ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਮੋਦ ਸਿੰਗਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਹੋਰ.

ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਕੇਸ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ 12 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 12 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਈਸ਼ਵਰਦਾਸ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਅੰਤਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਰਫ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੀਵੈਂਟਿਵ ਡਿਟੈਂਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਫਸਰ ਲਈ ਹੈ। ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਨਿਰਣਾ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ। ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਸਹਿਜੀਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਟਕਰਾਅ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸੈੱਟ ਉਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਤਣਾਅ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 31, 33-35][811-ਜੀ ਐਚ ; 813-ਐਫ ਜੀ ; 814-ਏ-ਡੀ; 815-ਬੀ-ਡੀ]

ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1969) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 400: [1970] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 543;ਕੇ ਏਮ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਲ. ਅਬਦੁਲ ਖਾਦਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ. (1991) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 476: [1991] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 102 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

3. ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਭੇਜੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੱਜਮੈਂਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਚ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ.ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਨੀ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ

ਪ੍ਰਮੋਦ ਸਿੰਗਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਹੋਰ.

ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 36-38][815-ਡੀ ਐਚ]

4. ਕੀ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ?

ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 39, 42, 43 ਅਤੇ 45] [816-ਬੀ-ਸੀ; 817-ਏ-ਸੀ; 818-ਏ]

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਈਸ਼ਵਰਦਾਸ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ. (1995) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 51: [1995] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 279; ਹਰਿਕਿਸਾਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ. (1962) ਸਪਲਾਈ. 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 918; ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਐਨਆਰ (ਸੀਆਰਐਲ) 39 ਆਫ਼ 2011 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਰਧਨ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. [1975] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 778; ਅੰਕਿਤ ਅਸ਼ੋਕ ਜਾਲਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ. (2020) 16 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 127: [2020] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1047; ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਸੁਕੁਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਰਾਜ (1970) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 219: [1970] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 225; ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਕੋਰਲੀ ਮੁਲਿਨ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ.ਸੀ. ਖਾਂਬਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. (1980) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 275: [1980] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1095 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1975] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 778	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 27
[1991] 1 ਐਸਸੀਆਰ 102	ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ	ਪੈਰਾ 18 (iii)
[2020] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1047	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 18 (iii)
[1970] 1 ਐਸਸੀਆਰ 543	ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ	ਪੈਰਾ 18 (iii)
[1970] 3 ਐਸਸੀਆਰ 225	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 18 (iii)
[1980] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1095	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 28
[1995] 3 ਐਸਸੀਆਰ 279	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 32
[1962] ਸਪਲਾਈ. 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 918	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 40

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1051। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 03.11.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

2022 ਦੇ ਡਬਲਯੂ ਪੀ ਸੀ ਆਰ ਐਲ ਨੰਬਰ 1205 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਦਾ। ਵਿਕਰਮ ਚੌਧਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨਿਖਿਲ ਜੈਨ, ਰਿਸ਼ੀ ਸਹਿਗਲ, ਕੇਸ਼ਵਮ

ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਗੁਣ ਸੰਧੂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਵੀਨ ਸੇਖੋਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਭਨੀਰ ਸਵਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਜੈਨ, ਸਾਗਰ ਜੁਨੇਜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਦਿਵਯਾਂਸ਼ੂ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਕਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕਾਂਸ਼ਾ ਕੌਲ, ਨਕੁਲ ਚੇਂਗੱਪਾ ਕੇ.ਕੇ., ਸ਼ਰਤ ਨਾਂਬਿਆਰ, ਅਨੁਜ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਉਡੁਪਾ, ਚਿਤਰਾਂਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਐਡਵਾਂਸ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ, ਜੇ.

ਛੱਡ ਦਿਓ।

2 ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 2022 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 1205 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03 11 2022 ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਉਚ ਅਦਾਲਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੱਥ

3. ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਚੀਨੀ, ਤਾਈਵਾਨੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਕੁਝ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਪਲੇਟਿੰਗ/ਰੀਵਰਕਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਾਰਮਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਨਾ ਛੁਪਾ ਕੇ ਏਅਰ ਕਾਰਗੋ।

4. ਇੱਕ ਮੈਸਰਜ਼ ਹੈਲਥੀ ਫਿਊਚਰ ਲੀਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਕਾਰਗੋ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਕਾਰਗੋ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ।

5. 18.11.2021 ਅਤੇ 19.11.2021 ਨੂੰ, ਉਕਤ ਖੁਫੀਆ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਖੇਪ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਖੇਪ 'ਚੋਂ 80.126 ਕਿਲੋ 24 ਕੈਰੇਟ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦਾ ਸੋਨਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਈ' ਅਤੇ 'ਆਈ' ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ 39,31,38,219/- ਰੁਪਏ ਹੈ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਡੀਆਰਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ 5.409 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਜ਼ਨ ਦੇ 7 ਤੋਲੇ ਸੋਨਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ 2,64,44,680/- ਰੁਪਏ ਹੈ।

7. ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੇ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਅਤੇ 4 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਲੱਭਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ।

8. 20.11.2021 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਲ.ਡੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਐਮਐਮ, ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀ ਐਮ ਐਮ ਅੱਗੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਮਿਤੀ 13.12.2021 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

10. ਮਿਤੀ 21.12, 2021 ਦੇ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਐਲ.ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੀ ਐਮ ਐਮ , ਅਤੇ ਅੱਗੇ, 21 12.2021 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਸੀ ਐਮ ਐਮ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੀਰਜ ਵਰਸ਼ਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

11 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀਆਰਆਈ ਨੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸ਼ਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 11:00 ਵਜੇ ਡੀਆਰਆਈ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਅਤੇ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

12. 19.01.2022 ਨੂੰ, ਡੀਆਰਆਈ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਿਆ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 01.02 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। .2022. ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਆਰਆਈ ਦੁਆਰਾ 04.02.2022 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13. 24.02.2022 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ, ਦਿੱਲੀ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 02.03.2022 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 15.03 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2022।

14. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 10.03.2022 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 04.04.2022 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ।

15. ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ 18.04.2022 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ, ਅਤੇ 09.05.2022 ਨੂੰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

16. ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 03.11.2022 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

17. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 05.01.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪ੍ਰਯੋਗ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਉਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ

18. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ:

i)ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ii) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ

III. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਲ.ਡੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੇ.ਐਮ.ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਲ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਬਦੁਲ ਖਾਦਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ, ਅਤੇ ਅੰਕਿਤ ਅਸ਼ੋਕ ਜਾਲਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ। ਫੈਸਲੇ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਉਲਟ ਹਨ। v. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਸੁਕੁਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

IV ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ

19 ਸਿੱਖਿਅਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ.ਨਟਰਾਜ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ:

1. ਪੰਕਜ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਜਾਲਾਨ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਜਾਲਾਨ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅਦੁੱਲਾ ਕੁਨੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਕਜ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2.ਅਸ਼ੋਕ ਜਾਲਾਨ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

1. (1991) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 476
2. (2020) 16 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 127
3.(1969) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 400
4. (1970) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 219

ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁੱਦੇ

20. ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ

1. ਕੀ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਟਕਰਾਅ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

II. ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

III. ਕੀ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ?

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

21. ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੰਭਾਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਹਰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਵੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਮੁੱਦਾ 1- ਕੀ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਨੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਟਕਰਾਅ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

22 ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵਾਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ. ਨਜ਼ਰਬੰਦ, ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਰਕਾਰ, ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

23. ਮੌਜੂਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 60 ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦੇਰੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

24. ਸਰਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਮਤੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

25. ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਰਵਉਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ:

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (5) ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਜਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਮੀਕਰਨ "ਜਿਵੇਂ

ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ" ਅਤੇ "ਸਭ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੌਕਾ" ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ (5) ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਕੇਸ [ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਡਬਲਯੂ ਬੀ (1969) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 433] ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਧਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ. ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਨੁਸਾਰੀ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ. ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ (5) ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮੋਦ ਸਿੰਗਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਹੋਰ. [ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ, ਜੇ.]

ਅਜਿਹੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ (5) ਸਿਰਫ 3 ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 22 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦੋਹਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਟੇਨੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋਹਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ (2) ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਬੋਰਡ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ.

ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 22 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਧਾਰਾ 7 ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ. ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9 ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਆਧਾਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ। ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਦਲੀਲ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਮਿਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦੇਵੇ। ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਧਾਰਾ 13 ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ, ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੱਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਦੇਵੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਕੇਸ [ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ., (1969) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 433] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ 15 ਅਤੇ 36 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

26. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਸੁਕੁਲ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:

"ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ, ਸਗੋਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਕੋਈ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਥਾਰਟੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਘਾਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ।"

27. ਹਰਦਰਸ਼ਨ ਸਾਹਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਿਰੋਧਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗੀ। ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:

"ਡਿਟੇਨੂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਡੀਟੇਨੂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੱਜਾਂ ਜਾਂ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ. ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇਹ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਧਾਰਾ 8 ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ 'ਤੇ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਡਿਟੇਨੂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 22(5) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬੋਰਡ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 19 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 22(5) ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਧਾਰਾ 8 ਆਰਟੀਕਲ 22(5) ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।"

28. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਕੋਰਲੀ ਮੁਲਿਨ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ.ਸੀ. ਖਾਂਬਰਾ ਐਂਡ ਹੋਰ., ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਸੁਕੁਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜ਼ੋਰ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਇਸਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਇੱਥੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

"ਸਾਨੂੰ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਚੌਕਸੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ।

5. (1980) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 275

ਪ੍ਰਮੋਦ ਸਿੰਗਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਹੋਰ. [ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ, ਜੇ.]

ਰਿੱਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਮ ਬੀਮਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 22(5) ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਡੀਟੇਨਿਊ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘਟੀਆ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਮ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਹੈ। ਬੇਸਮਝੀ, ਰੁਟੀਨ ਅਤੇ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਲਾਲ ਫੀਤਾਸ਼ਾਹੀ। ਜਯਨਾਰਾਇਣ ਸੁਕੁਲ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਚਾਰ ਸਿਧਾਂਤ [ਜਯਨਾਰਾਇਣ ਸੁਕੁਲ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ., (1970) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 219: 1970 ਐਸ ਸੀ ਸੀ
(ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 92] ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਰਸਾਏਗਾ, ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਅਤੇ ਲਾਲ ਟੇਪ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਟੇਨੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ: (1) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, (2) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ, (3) ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ (4) ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੁਹਿੰਮ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕਾਹਲੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਾਂ-ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਜਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ (ਅਸੀਂ "ਹਾਲਾਤਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਲੀ-ਵੇਅ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਬੋਰਡ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਡਿਟੇਨੂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ. ਕਈ ਅਜਿਹੇ

ਹਾਲਾਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੁਸਤ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਭੱਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਬੋਝ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਸੁਕੁਲ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ. [ਜਯਨਾਰਾਇਣ ਸੁਕੁਲ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਸਟੇਟ, (1970) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 219 : 1970 ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 92] ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਾਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ੋਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ।"

29. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਰੋਧਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿਵਾਦਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਪੈਰਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇੱਥੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

"ਅਸੀਂ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਕੋਰਲੀ ਮੁਲਿਨ ਕੇਸ [(1980) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 275: 1980 ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 419] ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ] ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਜਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਡਿਟੇਨੂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ। ਡਿਟੇਨੂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਆਰਾਂ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜੱਜ ਹਨ ਜਾਂ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।"

30. ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਗੜ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਹੋਰ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗੀ। ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਨਿਰਣੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

31. ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਦੋ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 3, ਇੱਕ ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਰਣੀ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ:

ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1974	ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1950
ਧਾਰਾ 3. ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। (1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ (ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਮੇਤ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਵਾਧੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਜਾਂ ਏ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ- (i) ਮਾਲ ਦੀ ਤਸਕਰੀ, ਜਾਂ (ii) ਮਾਲ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ (iii) ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਜਾਂ (iv) ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਜਾਂ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ (v) ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ: ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਦਾਰਥ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1988 (1988 ਦਾ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 1)।] (2) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੇਗੀ। (3) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਸ ਆਧਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ, ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ	ਧਾਰਾ 3. ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। (1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ- (ਏ) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ- (i) ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, or (ii) ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਜਾਂ (iii) ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ; ਜਾਂ (ਬੀ) ਜੇਕਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1946-(31 ਦਾ 1946) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। (2) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਅਰਥਾਤ: (ਏ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, (ਬੀ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, (ਸੀ) ਬੰਬਈ, ਕਲਕੱਤਾ, ਮਦਰਾਸ ਜਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (ਡੀ) ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜੋ ਕਿ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੇ ਸੀ ਆਈ। ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। (ਏ) ਉਪ ਧਾਰਾ (1), ਉਕਤ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। (3) ਜਦੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1952 (1952 ਦਾ 61) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। (4) ਜਦੋਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗੀ

32. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ 12 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 12 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਿਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਈਸ਼ਵਰਦਾਸ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।", ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:

"ਦੂਸਰਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਆਈਟੀ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1980, ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1971, ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1950 ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ।"

33. ਜੇ ਅਸੀਂ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਅੰਤਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੱਜਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੱਜਮੈਂਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੀਵੈਂਟਿਵ ਡਿਟੈਂਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਫਸਰ ਲਈ ਹੈ।

6.(1995) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 51

34. ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੱਜਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਨਿਰਣਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੋਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਸੁਪਰਾ), ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਨਿਰਣਾ (ਸੁਪਰਾ) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ। ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਸਹਿਜੀਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਫੇਪੋਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਸ਼ੋਕ ਜਾਲਾਨ ਜਜਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਸਟ੍ਰੈਕਟ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:

"ਅਸੀਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਸੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸੰਗਤਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਕੇ ਐਮ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ [ਕੇ ਐਮ. ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ, (1991) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 476: 1991 ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ) 613] ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਈ ਵਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਅਸੰਗਤਤਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ

ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੇ ਐਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ [ਕੇ. ਐੱਮ. ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਹੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, (1991) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 476: 1991 ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 613]।"

35. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਨਿਰਣੇ ਉਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਣਾਅ ਦੇ। ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੱਜਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ. ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਮੁੱਦਾ ॥- ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

36. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਭੇਜਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੱਜਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

37. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਅਬਦੁੱਲਾ ਕੁੰਨੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

38. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ॥ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ

ਮਸਲਾ III. ਕੀ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ?

39. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

40. ਹਰੀਕਿਸਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

"... ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਚੌਦਾਂ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਬਣੋ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰਡਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ।

41. ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ, ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਨੀਰਜ ਵਾਰਸ਼ਨੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਚੀਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਹਿ-ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

7. (1962) ਸਪਲਾਈ. 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 918

42. ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

43. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਐਨਆਰ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਆਰਡਰ, ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਰਾਹਤ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਕ III ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਿੱਟਾ

44. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬੇਰੋਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਕਠੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਚੈਕ ਅਤੇ ਬੈਲੰਸ ਹਨ। ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਠੋਰਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਮੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ, ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ, ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਾਚਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਪਹੁਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ.

8.(ਸੀਆਰਐਲ) 2011 ਦਾ 39

45. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। , ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

(ਰੁਪੰਸ਼ੀ ਵੀਰਾਂਗ, ਐਲ ਸੀ ਆਰ ਏ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler